

www.vulkani.rs
office@vulkani.rs

Naziv originala:
Ibon Martín
LA DANZA DE LOS TULIPANES

Copyright © 2019 by Ibon Martín
Translation Copyright © 2021 za srpsko izdanje Vulkan izdavaštvo

ISBN 978-86-10-04032-6

Ova knjiga štampana je na prirodnom recikliranom papiru od drveća koje raste u održivim šumama. Proces proizvodnje u potpunosti je u skladu sa svim važećim propisima Ministarstva životne sredine i prostornog planiranja Republike Srbije.

IBON MARTIN

PLES
LALA

Prevela Sandra Nešović

VULKAN
IZDAVAŠTVO

Beograd, 2021.

Mojoj majci

PRVO POGLAVLJE

19. oktobar 2018. godine, petak

Santi baci poslednji pogled ka retrovizoru i zaključa vrata. Na trotoaru nema nikoga. Poslednje kuće u Gerniki brzo ostavlja iza sebe. Pred njegovim očima, tik uz krivudavi put, iscrtavaju se fine linija brda koja ga okružuju. Usamljene kućice iskrsavaju i boje pejzaž belom i crvenom bojom, kao na slikarskom platnu. U taj spokojni svet s vremena na vreme uranjaju plavetnilo mora i bledožuta nijansa polja šaši.

Jedan ribar s trščanom korpom preko ramena i cigaretom u uglu usana čeka da se podigne rampa da bi nastavio svojim putem. Santi blago pritisne sirenu lokomotive u znak pozdrava, na šta mu ribar otpozdravi rukom. Nešto kasnije, jedna žena širokih kukova skrene pogled sa svog brižljivo uređenog vrta kako bi otpratila voz. Mašinovođa pomisli da posmatra vagona nadajući se nekom poznatom licu. Sigurno će ga i ugledati, jer se u tom mestu svi poznaju.

„Hvala“, promrmlja Santi gotovo sebi u bradu.

Dvadeset dve godine radio je kao mašinovođa u metrou u Bilbaou, a onda ga je železnička kompanija nagradila premeštajem na liniju za Urdajbaj. Nema lepše ni mirnije trase u čitavoj mreži pruga. Posle mračnih tunela ispod grada i gužve na peronima, usamljenost močvara i pospanih sela bila je pravi melem za dušu.

Santi duboko udiše. Oseća kako mu se život osmehuje.

Dopada mu se taj svet kojim diriguje ritam prirode. Plima i oseka i u XXI veku zapovedaju u Urdajbaju i iscrtavaju mapu na kojoj se more i kopno grle u sveopštem skladu.

Dok voz klopara i blago ga ljuljuška, Santi u mislima otputuje u svoj dom. Čini se da su stvari krenule nabolje. Težak period je iza Natalije i

njega i sve je ponovo kao pre. Uskoro će obeležiti dvadeset pet godina braka, tako da će morati da pripremi dostojnu proslavu.

Put nanovo zahteva njegovu pažnju. Kormoran, crn kao noć, vine se u let pri prolasku voza i potom se ustremi ka zelenoj vodi tik uz stare gvozdene šine. Ubrzo izranja sa srebrnkastom ribom u kljunu, protrese je u vazduhu, kao da očekuje aplauz šačice putnika.

Nataliji će se sve to svideti. Na časak, Santi je zamišlja kako sedi pored njega u lokomotivi. To je kršenje pravila, ali ništa strašno ako se jednom desi. Njegova supruga to zaslužuje; zaslužuje i on posle dvadeset dve godine u gradskom podzemlju. Kako bi joj drugačije objasnio lepotu koju svakodnevno posmatra iza komandi regionalnog voza?

Natalija... Natalija... Njegova najveća dragocenost. Nema dece, iako ih je želeo, osim nje, nema nikog drugog. Pregrmeli su krizu i sada ponovo može da zamišlja kako će stariti uz nju. Uz njen pogled, njen osmeh...

Njeno lice priviđa mu se s druge strane stakla. Kao da je stopljeno s pejzažem. Osmehuje mu se, naravno. I njoj se dopadaju njegovi planovi.

Vizija je toliko jasna da mašinovođa mora da trepne kako bi se vratio u stvarnost.

Otvori oči, ali Natalija je i dalje tamo, sedi na stolici nasred pruge.

Usredsredivši se na njene usne, Santi shvata da se ne osmehuje, već viče. Vrišti iz petnih žila i, uprkos odjecima šina, mašinovođa je čuje.

Sve se zbiva neverovatno brzo, iako se u Santijevom umu sve odvija kao na usporenom snimku. Voz neumoljivo guta razdaljinu između njih.

„Ne! Natalija, ne! Skloni se odatle!“, urla mašinovođa povlačeći kočnicu za hitne slučajeve.

Prodorna škripa prati potres koji žestoko prodrma celu kompoziciju. Kroz vrata dopiru psovke nekog putnika, iznenađenog naglim kočenjem.

Santi uperi pogled u oči svoje žene i u njima čita užas kakav do tada nije video. Sledio se. Prekasno je. Nijedan voz ne može da se ukopa u mestu. Natalijina sudbina je zapečaćena.

„Beži!“, još jednom je preklinje Santi prekrivajući lice šakama. Glas mu puca, kida se. „Beži odatle! Hajde!“

Međutim, sve je uzalud. Konopcima je vezana za stolicu i ne može da se pomakne. Preostaje joj samo da vrišti. Da vrišti i čeka da se voz njenog muža zaustavi.

DRUGO POGLAVLJE

19. oktobar 2018. godine, petak

„Jesi li spreman? Prizor je užasan“, Hulija upozorava kolegu povlačeći ručnu kočnicu. Raul nevoljno klima glavom sa suvozačevog sedišta. Železničke nesreće su posebno jezive. Vozovi su nemilosrdni prema ljudskom telu koje im se nađe na putu.

Svetla patrolnih kola boje kapljice nakupljene oko brisača plavičastim tonovima i drže radoznalce podalje od mesta nesreće. Dvoje lokalnih policajaca razmene pomirljive poglede pri izlasku iz vozila. Znaju šta im predstoji: pregledanje šina u potrazi za dokazima i biološkim ostacima. I svakako, najbitnije u tom trenutku: treba identifikovati žrtvu i obavestiti rodbinu. Iako je neopisivo teško zakucati na nečija vrata i doneti vest o smrti drage osobe, još bolnije je javiti da se sumnja na samoubistvo. Kako reći nekome da mu je sin, sestra ili muž pošao putem koji će celu porodicu uzdrmati neizbežnim osećajem krivice, s kojom je gotovo nemoguće živeti?

Kišne kapi klize niz Hulijino lice. Zima je požurila. Gde li su oni dani južnih vetrova, svojstveni ovom dobu godine? Na svu sreću, pomisli podižući glavu ka nebu, biće još nekoliko sati dnevne svetlosti. I mada je sivkasta i mutnjikava, ipak je svetlost. Scene užasa, uznemirujuće i po danu, postaju nepodnošljive pod svetlošću baterijskih lampi.

„Ono je muž. Vidno je potresen“, obavestava ih uniformisani agent koji čuva policijsku traku.

„Muž?“, iznenadi se Hulija i nabra čelo. „Ko ga je obavestio?“

„Niko. Bio je ovde kad smo stigli. On je mašinovođa.“

Hulija i Raul, u civilnoj odeći, što je i uobičajeno za policajce zadužene za istragu, zgleđaju se ne skrivajući čuđenje. Zbog čega bi neko izabrao voz kojim upravlja njen muž kako bi morbidnu predstavu o samoubistvu sproveo u delo? Provuku se ispod zaštitne trake kojom je obeleženo poprište nemilog događaja i upute se ka tom čoveku. Izbezumljen, u uniformi *Euskotrena*, on sedi na betonskom zidiću i neutešno plače.

„Ne možemo da ga ubedimo da pođe s nama“, objašnjava član ekipe hitne pomoći.

„Natalija... Zašto baš ona? Natalija...“, zamuckuje mašinovođa.

Beličasta regionalna kompozicija na uskim šinama nemo prisustvuje jadikovkama nekoliko koraka dalje. U vazduhu lebdi nepogrešivi miris gvožđa i oksida koji obavija železničke nesreće.

Hulija lagano spušta ruku na njegova leđa.

„Saosećamo s vama. Znamo da su ovo teški momenti.“ Kivna je što njene reči zvuče kao poruka iz čiste učtivosti, iako iskreno proživljava sve što kaže. Grlo je toliko peče da joj je teško da izgovori dva slova u nizu.

Mašinovođa jedva primetno klimne glavom i briše suze rukavom sako.

„Sedela je tamo. Nasred šina“, pokazuje izgubljenim pogledom. „Ko je...“

Novi nalet jecaja sprečava ga da dovrši rečenicu.

„Hajdemo, molim vas. Morate poći s nama“, navaljuje zdravstveni radnik.

Jedan policajac korača ka njima iz pravca vozne kompozicije. Njegovi koraci odjekuju po šljunku.

„Vezali su je za stolicu“, objavljuje, obavijajući desnom rukom levi zglob. „I ruke i noge su joj vezane.“

Ova vest razbuđuje sva Hulijina čula. To sve menja. Ovde se, dakle, nije dogodilo samoubistvo, tu pretpostavku odmah odbacuje.

„Ubistvo“, procedi i pogledom potraži oči svog saradnika.

Raul fotografiše lokomotivu. Hulija ne vidi njen prednji deo, ali zna da je umrljan krvlju.

„Nisam mogao da ukočim“, grca mašinovođa.

„Gde je ona?“, upita Hulija uniformisanog policajca koji je doneo poslednju vest.

„Iza, osamdesetak metara niže. Cela je.“

Hulija ga prekoreva pogledom zbog nedostatka taktičnosti. Potom se okrene ka mašinovođi i kaže mu:

„Uhapsićemo onoga ko je učinio ovo vašoj supruzi.“

„Nisam mogao da zakočim. Jednostavno nisam mogao“, ponavlja mašinovođa.

„Pođite s njima“, moli ga Hulija pokazujući ka ekipi hitne pomoći. Pored njih prolazi sedmoro putnika, primetno uznemirenih. Dva policajca i nekoliko bolničara sprovode evakuaciju. „Pobrinuće se za vas. Kad malo dođete k sebi, moraćemo da popričamo s vama.“

Potom pođe prema mestu nesreće i usput pozove policijsku stanicu. Mora da obavesti Silviju, psihološkinju koja najčešće ide s njima i zadužena je za kontakt s porodicama, da ode u bolnicu.

„A šta ako nije njen muž?“, upita Raul prilazeći joj.

Hulija razume šta hoće da kaže. I njoj je to prošlo kroz glavu. Šok koji usledi nakon što nekoga pregazite može da izobličići lice žrtve i da vam se predstavi kao bliska osoba. Možda se upravo to dogodilo. Ipak, to ništa ne menja. Jedna žena je hladnokrvno ubijena na železničkoj pruzi.

„Uskoro ćemo saznati“, uzdahne Hulija zamislivši tu situaciju. Brektanje kompozicije koja se približava, treperenje šina, spoznaja da su vam ruke i noge vezane dok gvozdena juri ka vama. „Ono što je ta žena proživljavala mora da je bilo jezivo.“

„Natalija“, podseća je Raul prisativši se imena koje im je naveo mašinovođa.

„Odmah ćemo otkriti da li je to zaista ona“, naglasi Hulija pozdravivši rukom policajca koji nadzire leš.

„Cela je“, kaže on umesto pozdrava.

„Da. Već smo obavješteni“, prekine ga Hulija nagnuvši se nad beživotnim telom. Stolica se prelomila na nekoliko delova pri naletu voza, ali žrtvi nije odsečen nijedan deo. Oštećenja su ipak vidljiva na licu i ostalim delovima tela.

„Frontalno je udarena i odbačena silinom“, komentariše njen kolega.

Hulija se namršti zapazivši cvet u ženinoj desnoj ruci. Otpala je poneka latica, ali nije toliko osakaćen da ne bi mogla da ga prepozna. Lala. Lepa crvena lala jedva primetna na krvavoj teksas jakni ubijene.

„Čudno“, mrmlja ona. „Stegla je ovaj cvet toliko da ni udar voza nije uspeo da joj ga istera iz ruke.“

Hulija sačeka da Raul fotografiše lalu pa ga uhvati za stabljiku. Staviće ga u kesicu za čuvanje dokaza. Možda upravo u tome leži ključ.

„Sve je pričvršćeno samolepljivom trakom. Prokletstvo, zato nije mogla da se oslobodi... Zalepili su joj užad za ruke.“ Nikad nije videla ništa slično. Jeza joj prožima čitavo telo. Nakon što se koliko-toliko pribrala, pomiluje kosu žrtve kao da pokušava da oživi njen lik, da joj povрати izgled koji ju je krasio pre nego što joj je život oduzet na tako okrutan način. „Šta su ti učinili? Ko te je doveo čak ovamo?“ Onda odmahne glavom. Od te žene svakako neće dobiti odgovore.

Hulija glasno uzdahne uspravljajući se. Pre samo nekoliko sati pozdravljala je novi dan surfujući na talasima Mundake, i ne pomišljajući da bi mogao da se okonča ovako tragično.

„Forenzičar je stigao“, izvesti je kolega.

Policajka mu ne odgovori. Korača preko šina u potrazi za tačnim mestom udarca. Jedna crvena latica počiva između pragova, gde se prvobitno nalazila stolica. I laticu će uzeti kao dokaz.

„Otkud to ovde?“, zapita se. Samolepljiva traka povezuje nešto zlataste boje sa jednim od stubova koji pridržavaju kontaktnu mrežu.

Prišavši bliže, ugleda umanjenu sliku sebe. Otkriće sopstvenog zbuđenog izraza lica na ekranu telefona prilično je pomete. Opcija za snimanje je uključena.

„Šta, kog vraga...“

„Pronašao sam novčanik“, objavljuje Raul prilazeći joj. „Šta je to? Otkud taj telefon ovde?“

Hulija ga ne sluša. Isuviše je zgrožena da bi odvojila pogled od ekrana tog malog aparata.

Jedna melodija je trgne iz zanosa. Prepoznaje je. Tako se oglašava njen telefon. Mehanički zavlači ruku u džep i prinosi telefon uhu.

„Šta se zbiva?“

„Imamo novosti.“ Javlja se iz policijske stanice. „Zločin je prenošen preko Fejsbuka. Zaposleni na Radiju Gernika su potreseni.“

Hulija lagano klima glavom. Pruži ruku i pritisne tipku da zaustavi prenos. Zatim povuče samolepljivu traku i ubaci aparat u kesicu za dokaze. Nikada nije svedočila ničemu ni nalik ovome. Lala, stolica nasred šina, prenos putem telefona... zvuči tako makijavelistički.

Kolega joj tada pokaže pronađenu ličnu kartu.

„Pa, izgleda da je stvarno supruga mašinovođe... Natalija Ečano“, pročita naglas. „Rođena šezdeset druge. Znači, imala je pedeset sedam godina.“

Hulija pride da pogleda. Lice sa fotografije joj je odnekud poznato.

„Natalija Ečano“, zamišljeno ponavlja. Sigurna je da je negde čula to ime. „Dođavola, pa jasno, to je ona sa radija...“

„Prokletstvo, Radio Gernika!“

Natalija Ečano nije bila samo jedna od brojnih stanovnika te oblasti već je bila voditeljka jutarnjeg programa sa najviše slušalaca koji ga redovno

prate u Gerniki, ali i u čitavom okruženju. Hulija gnevno ropće. U mišlima već vidi napadne novinare koji budno prate sve njene korake i neumorno se interesuju za napredovanje istrage. Ovo uopšte neće biti lako.

„Sranje!“, uzvikne lupivši se dlanom po čelu. Upravo se setila jednog detalja koji će čitavu situaciju samo zakomplikovati. Poprilično.

TREĆE POGLAVLJE

20. oktobar 2018. godine, subota

Ključ otvori bravu posle prvog okretaja, jer nije zaključano dvaput. Ane gundā, iznervirana. Njen brat je kod kuće. Prošle su tek dve nedelje od kada se Andoni preselio kod nje, a čini joj se kao da je godinama na njenoj grbači. Do njegovog dolaska, stančić koji se nadvijao nad Trgom Pasaj San Huan s pogledom na more, za nju je bio najspokojnije mesto na svetu.

„Samo strpljivo“, savetuje samu sebe.

Nakon tri godine samačkog života, nije lako deliti svoj prostor s nekim. A najgrđe u svemu je to što je upravo ona insistirala da se brat useli kod nje čim je saznala za neprestane svađe s njihovom majkom.

Sada se gorko kaje, naravno.

Nije joj svejedno kad se umorna vrati iz policijske stanice i zatekne televizor pojačan do daske, jer Andoni prati serije na *Netfliksu* s gotovo kompulsivnom zavisnošću. Kako može da provodi večeri prikovan uz TV i guta epizode, ne prestajući da puši? Čak ni prozor da otvori da provetri prostoriju... I dobro je kad namiriše samo duvan jer, kad mu finansijsko stanje dozvoljava, zna da uvuče u pluća i dim lakših droga.

I Sesterova je bila u ludim mladim godinama. Doduše, i sad je to spopadne ponekad. Furnjala je više od duvana, ali bar je to činila na balkonu kako ne bi smetala onima s kojima živi pod istim krovom.

Pokušava da se smiri da ne rasplamsa vatru s vrata, ali, čim ih otvori, šamar u vidu dima odalami je posred lica.

„Stigoh“, pozdravi ga i ugrize se za jezik da ne bi otpočela prepirku.

„Kako je bilo na poslu? Čuj, došli su Ibjaj i Manu. Naručićemo pice za večeru. Ako si raspoložena...“, glas njenog brata dopire iz dnevne sobe.

Sesterova napravi grimasu dok izuva radne čizme. Pomisli na roditelje. Nije sigurna da je zajednički život s bratom bio dobra ideja. Njemu je tek

devetnaesta, devet godina je mlađi od Sesterove, a ona je u porodičnom domu izdržala do dvadeset četvrte.

„Samo vi mirno večerajte. Ja ću bocnuti nešto u blizini“, objavi, ponovo se obuvajući.

Preskaćući po dva stepenika, izađe iz zgrade i izbije na trg. Svež vazduh, natopljen mirisom šalitre, ispunjava joj nozdrve i miri je sa svetom. Olaja, jedna od njenih najboljih prijateljica, ako ne i najbolja, maše joj. Ona stoji pored ulaza u *Icaspe*, jedan od nekoliko barova na morskome trgu, i povlači poslednji dim iz smotane cigarete. Malo dalje od nje, Nagore, druga nerazdvojna družbenica Ane Sestero, gestikulira dok razgovara telefonom.

„Ovde mi se popeo od kada delimo gajbu“, požali se policajka dotaknuvši rukom teme.

„Znaš, meni to baš odgovara, jer te viđamo češće“, uzvraća joj Olaja i grli je smejući se.

„Ne preteruj“, buni se Sesterova, iako je svesna da je njena prijateljica u pravu. Dok se Andoni nije preselio kod nje, danima nije izlazila iz kuće posle povratka s posla. A sada, svake večeri siđe do bara, prvenstveno da bi izbegla rasprave. Ponekad tu i večera, sendvič, pinčose ili šta god, pa se vrati u stan pred spavanje.

„Namerava li dugo da ostane?“, pita je prijateljica.

Sesterova sleže ramenima.

„Zauvek, pretpostavljam. Ima prava da bude tu koliko i ja. Stan je bakin, a ne moj. Najgore je to što smo se ranije odlično slagali. Toliko da sam mu predložila da dođe.“

Prilazi im Nagore. Završila je telefonski razgovor.

„Je l' ti već ispričala šta se desilo u subotu?“, upita, šaljivo gurkajući Olaju s leđa.

Sesterova odmahuje glavom.

„Jedne večeri ne izađem i propustim nešto važno.“

Olaja se tiho smejuji.

„Smuvala sam se s jednim tipom.“

Policajka otvara usta, silno se čudeći.

„Otkud to? I sad gajiš sumnje?“

„Ma kakvi...“

„Dakle...“ Sesterova želi da čuje više o tome. Od kada je u šesnaestoj imala prvu devojkicu, njena prijateljica je uvek bila s predstavnicama ženskog pola.

Nagore to zabavlja, pa potvrđuje njene reči, stojeći pored Olaje.

„Tip je baš zgodan“, kaže, ko bajagi ljuteći se. „Ova prevarantkinja mi ga je skinula. Obe smo pričale s njim i umesto da mi ga lepo prepusti pametnjakovička ga je odvela svojoj kući. Nadam se da ga je bar iskoristila kako valja...“

„Pa dobro, ponešto i jesmo radili... Ali ne pada mi na pamet da vam otkrivam detalje. Tračare jedne!“

„Znači li to da si sada biseksualka?“

„Ni u ludilu. Sve dok ima žena... To je bila avantura za jednu noć. Prva i poslednja.“

Nagore namigne Sesterovoj.

„Utoliko bolje za nas, zar ne? Bar nam ih neće krasti.“

Policajka prasne u smeh. U pravu je. Kad god odu na zabavu, Olaja odvlači sve poglede. U toj životnoj lutriji, genetika joj je dodelila glavnu premiju... Ne mora da izlazi na popularna mesta niti da vesla do beskrajna da bi joj haljina koju želi da obuče legla kao rukavica. Mada, Sesterovu baš i ne pogađa to što nije dostojna modne piste. Možda je previše niska i nije oduševljena svojom tršavom kosom, ali svejedno se oseća samouvereno, utoliko više od kada peglom ispravlja neobuzdane kovrdže.

„Stavila si novu?“ Olaja pokazuje na alku u levoj nozdrvi Sesterove.

„Aha. Smorila me je ona zvezda. Nosila sam je skoro dve godine.“

„Ovo je moćnije. Bolje se vidi. Kao i ta na obrvi, odlično ti stoji... Ti pirsinzi i istetovirani zmaj izgledaju neodoljivo. Da me privlače devojkice, svakako bih se spandala s tobom“, našali se Nagore namigujući Olaji.

Sesterova se ponovo zakikoće, prelazeći prstima preko tetovaže na vratu.

„Zašto si toliko zapela, zmaj pa zmaj? To je Sugar*, partner boginje Mari, što bi znala kad bi više čitala o baskijskoj mitologiji!“

„Ma zna da je to Sugar. Samo hoće malo da te živcira“, objašnjava Olaja smejući se. „Rekla si nam to bar osamdeset puta!“

* Muška polovina prehrišćanskog božanstva. Osnovna svrha njegovog postojanja jeste to da se s vremena na vreme spoji sa Mari u planinama i na taj način stvara oluje. (Prim. prev.)

Policajka gura vrata na ulazu u bar.

„Hajde, idemo da popijemo koje pivo. Ne mogu više da vas slušam, stilistkinje.“

„A taman sam htela da kažem koliko mi se sviđa kad ti je kosa tako ravna“, dobacuje Olaja i prebaci joj ruku preko ramena.

„Ne izgleda loše ni s loknama“, nadovezuje se Nagore.

„Bože, kako ste dosadne... Hoćete li da me ostavite na miru? Nego, Olaja... Imaš li nekih novosti o grupi?“, zanima policajku. Kud nestade onaj polet s kojim su osnovali *Lamijak* pre skoro dve godine? Sad kad se napokon oporavila od povrede ručnog zgloba, koju je zadobila na treningu slobodnog penjanja, sve više žudi da opet uzme palice u ruke i sedne za bubnjeve. Šake su joj sigurno zarđale...

„Ne znam ništa zasigurno, ali su mi obećali dva koncerta, onako, na datu reč“, objašnjava Olaja i podigne kažiprst u znak upozorenja. „Ali prvo moramo da zakažemo probu, da se ne obrukamo kao prošli put. Ne znam kako nas nisu išutirali sa bine u *De Sine Rejna*.“

„Ti to ozbiljno? Dva koncerta? To je više nego tokom cele protekle godine“, raduje se Nagore.

„Dvostruko više“, zacereka se Sesterova. „Dobro, kad vežbamo?“

Jedva da je završila pitanje kad joj telefon zazvoni.

„Ne javljaj se, čoveče. Stalno te zivkaju posle radnog vremena. Pa subota je!“

„Nadam se da nije hitno“, brani se policajka vadeći telefon iz torbe. Međutim, videvši broj na ekranu, izvini se prijateljicama i izađe na trg kako bi se udaljila od ušiju radoznalaca.

„Ovde Ane Sestero“, javlja se prinoseći uređaj bliže uhu. Daj bože da su dobre vesti. Možda je uhapšeni odlučio da prizna.

„Ane Sestero“, kroz smeh je oponašaju njene prijateljice. Uvek joj se izruguju što se na pozive javlja poput likova iz američkih filmova.

„Šta ima, Sesterova? Madrazo je. Jesi li kod kuće?“, ispituje je šef.

Policajka podigne pogled ka fasadi sa zelenim gredama, koja se nazire u pomrčini trga. Titrava plavičasta svetlost televizora provlači se kroz prozor dnevne sobe.

„Manje-više“, priznaje mrgodeći se. „Zašto? Ima li novosti? Je li progovorio?“

„Ma kakvi. Ni da zucne. Usta ne otvara. Taj mamlaz će biti predat sudu, a mi nismo uspeli iz njega ni reč da iscedimo.“ Madrazo napravi pauzu, a Sesterovoj se zapita zašto ju je pozvao. „Nadam se da će ti ideja o promeni okruženja zvučati primamljivo. U ponedeljak ideš u Gerniku.“

Sesterova se namršti.

„U Viskaju? Ali to je izvan naše oblasti.“

„Upravo zato moraš da otputuješ tamo.“

„Užasno si loš u objašnjavanju.“

„Znam. Samo se smesta pojavi u policijskoj stanici i tamo će ti sve objasniti.“

„Sada?“

Olaja izađe iz bara i mahne kako bi privukla pažnju Sesterove.

„Da ti naručim pivo? Osušice ti se usta od tolike priče.“

Policajka odmahuje glavom, na šta joj prijateljica uzvratil gnevnim pogledom i vrati se u tavernu. Stalno joj zameraju što ne može da se odvoji od posla čak ni da bi na miru popila piće s njima.

„Momentalno. Hitno je“, požuruje je nadređeni.

„Zar ništa ne možeš da mi kažeš preko telefona? Taman sam planirala da popijem pivo s društvom.“

Madrazo progovori posle kraćeg ćutanja.

„Sigurno si čula za onaj zločin na železnici. O mašinovođi koji je pre-gazio svoju ženu...“

„Naravno. Svi samo o tome pričaju.“

„Vidiš, i mi moramo da popričamo o tome. Dođi što pre, hajde. Ne misliš valjda da sam i ja ovde došao za vikend iz čistog hira?“

Sesterova pušta da joj pogled luta po zalivu, sve dok se ne zaustavi na jednom sportskom čamcu koji seče talase u daljini, u blizini dokova Ančo. U polumraku jedva nazre ritmičko kretanje vesala koja pokreću čamac. Čim dani postanu kraći, večernji treninzi su uobičajena aktivnost na vodi pokraj luke.

„Daj mi sat vremena.“

„Bilo bi dobro da stigneš za pola.“

Policajka uzdahne i odloži telefon. Potrebno joj je jedno dobro ohlađeno pivo.

„Nemojte mi reći da za mene niste naručile“, pokušava da se našali gurajući barska vrata.

Ibon Martin

ČETVRTO POGLAVLJE

20. oktobar 2018. godine, subota

„Trideset sedam minuta... Hvala ti, Ane.“

Madrazo sedi u svojoj kancelariji. Sesterova zatvori vrata za sobom i smesti se na jednu od dve stolice postavljene naspram njegovog stola. Nema poljubaca dobrodošlice. Oni su sada kolege, šef i podređena, sve ostalo je prošlost.

„Olaja i Nagore obesiće te čim te budu videle“, bubne Sesterova pretvarajući se da je ljuta. Kažiprstom pokazuje ispod stola. „Ne možemo ni pivo da popijemo na miru i to ih prilično nervira...“

„Nema veze. Ionako me vole više od tebe“, našali se njen nadređeni.

Pogled njegovih crnih očiju naprosto rasplinjava. Kao i pramen kose izbledeo od šalitre i soli. Često surfovanje podarilo mu je i potamneli ten i mišiće izvajane talasima.

„U redu, ispljuni već jednom šta imaš. Nisi me valjda doveo ovamo da bi mi pričao o mojim prijateljicama?“, brecne se Sesterova, upinjući se da potisne želju da ustane sa stolice i pređe na drugu stranu stola.

Ali nije prvi put da se našla u situaciji kada mora da se obuzdava. Madrazo je još privlačni. I zna da on isto oseća prema njoj. Bile su to vrlo intenzivne pune dve godine. Otpočelo je neozbiljno, ali se ispostavilo da nisu imali ista očekivanja. Možda zbog razlike u godinama. Sesterova je imala dvadeset osam kad su raskinuli, a njen šef skoro četrdeset. Njoj je sasvim odgovarao njihov odnos bez obaveza. Seks, koncerti, poveravanja... Sve je bilo dobro dok nije zatražio više.

Sesterova nije želela da sluša o planovima za budućnost i zajedničkom životu. I tako se završilo. I dalje joj u ušima odzvanjaju prekori koje su joj Olaja i Nagore upućivale što je ispustila tako dobrog tipa.

Madrazo u tom trenutku gurne ka njoj jedan list papira. Na njemu je neka šema, vrlo jednostavan crtež izvrnutog drveta. Iznad njega su ispisani nepoznati inicijali:

UEHI*

* *Unidad Especial de Homicidios de Impacto* – Specijalna jedinica za ubistva sa posebnim značajem i uticajem. (Prim. prev.)

„Šta je ovo? Zašto je moje ime ovde?“

„Od danas si deo Specijalne jedinice za ubistva sa posebnim značajem i uticajem. Tačnije, ne samo da si njen deo... nego njome i upravljaš.“

Sesterova s nevericom zuri u šefa. Pre samo nedelju dana napomenuo joj je nešto o tome. Ta jedinica je sastavljena od agenata specijalizovanih za rešavanje višestrukih zločina ili onih koji imaju snažan odjek u sredstvima javnog informisanja. Kad su to komentarisali, sve je bilo u fazi projekta, ali se čini da se ta zamisao neočekivano brzo razvila.

„A slučaj u Gerniki biće prvi na našoj listi...“

„Upravo tako. Smrt Natalije Ečano je povod koji nam je bio potreban da bismo osnovali grupu koju ćeš voditi.“

„Samo zato što je žrtva bila čuvena novinarka?“

„To je samo povod. Priča ima i pozadinu. Natalija ne samo da je bila slavna voditeljka već i ljubavnica komesara iz Gernike. To nas navodi da sumnjamo i u njega i u policajce pod njegovom nadležnosti.“

Sesterova se namršti.

„Pročitala sam da je dotična novinarka bila udata.“

„I on je bio u braku. Međutim, bili su u vezi izvesno vreme, a čini se da se nisu mnogo trudili da to sakriju, budući da cela policijska stanica šuška o tome.“

Sesterova ponovo spušta pogled na papir. Grupa nije naročito brojna. Od njenog imena se računaju tri ogranka. Među policajcima koji su joj dodeljeni prepoznaje samo jedno ime.

„Ajtor Goenaga“, naglas pročita. Da je sama mogla da izabere tim, on bi bio prvi na listi; možda i jedini. „A ko su ostali?“

„Nisi čula priče o Čemi Martinezu, onom iz Bilbaoa?“

„Zar on ne radi u Interpolu?“

„Vratio se. Dobar je momak, iako malo nadmen. Ne dozvoli da te gazi. Ti si na vrhu. Zapovedaš onima ispod sebe.“

Policajka uperi pogled u divovski talas koji jaše minijturni surfer na slici na suprotnom zidu. Oseti golicanje u stomaku. Nikada nije bila na čelu nijedne istrage. Ipak, i taj dan je morao da osvane, a njeno nedavno unapređenje na mesto zamenice šefa odseka je sa sobom nosio i nove odgovornosti.

„A četvrti?“ upita ona, zadubljena u spisak. „Zapravo, četvrti. Hulija Lizardi. Ko je ona?“

„Inspektorka iz Gernike. Mora da je dobra. Prošle godine je rešila onaj slučaj ubijenih ronilaca. Preporučili su mi je. Uzgred, jedna je od mojih, jer se bavi surfovanjem.“

Sesterova klima glavom. Uključiti u tim nekoga iz lokalne oblasti je sasvim opravdano. Lakše će se kretati po terenu i bolje uklopiti u policijsku stanicu u kojoj će raditi.

„Ko je odabrao ekipu?“, zanima Sesterovu.

„Ja. Dvoje iz Viskaje i dvoje iz Gipuskoe, da ničija osećanja ne budu povređena, znaš i sama kako je to.“

Njegova zamenica potvrđuje. Uvek ta prokleta geografska uravnoteživanja...

„Nema nikoga iz Vitorije“, primećuje.

Madrazo slegne ramenima. Ništa ne prozbori. To i nije neophodno, Sesterova već zna odgovor. Oni se nikada ne žale.

„Zavisimo li od Erandija ili od naše stanice?“, raspituje se zamenica, misleći pritom na centralne policijske stanice u Viskaji i Gipuskoi.

„Prvenstveno od mene. Mi imamo više iskustva s takvim slučajevima, zato su me i preporučili da sve organizujem. Jedinica koju smo upravo oformili biće operativna samo kada okolnosti to zahtevaju. Kad nema nijednog otvorenog slučaja, bićete na svom redovnom radnom mestu.“

„To jest, okupljaćemo se samo kad iskrnsne neki škakljiv zločin.“

Madrazo klima glavom.

„Višestruka ubistva, serijska ubistva, žrtve pod posebnom pažnjom javnosti... dakle, slučajevi koji izazivaju buru u društvu.“

Sesterova ključa u sebi. To ne zvuči dobro. Uzbuna privlači štampu, a štampa znači pritisak. Samo se nada da će uspeti da zadrži hladnokrvnost u takvim uslovima.

„A ko je Silvija?“, upita, pročitavši poslednje ime sa spiska.

„Psiholog. Izabrali su je ovi iz Viskaje. Često saraduje s njima. Čini se da je izvrsna u rasvetljavanju psiholoških profila. Pomoći će vam da lakše razumete psihu ubice.“

„Misliš li da je za to odgovoran načelnik policijske stanice?“

Madrazo izvi obrve i one iščeznu ispod plavih šiški.

„Olajzola? Nadam se da nije. Ali to ćeš ti otkriti, nadam se. Mada sumnjam da će te tamo dočekati sa crvenim tepihom. Neće s oduševljenjem